

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Kmetty-utca 11. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.

Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb fel-szólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-fogata . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai pósthivatal. Az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Az iskolai év végén.

E héten egy egész kis világ van a legélénkebb mozgalomban, melyet az emberiségnek tekintélyes kontingense éber figyelemmel kísér. A jövő reményeinek kell megerősíteniök a szülőknek és gyámoknak beléjük vetett hitét és bizalmát: vajjon tanusítottak-e annyi szorgalmat és előmenetelt s az erkölcsi magaviseletből nyertek-e oly kvalifikációt, mely kellő garantiát nyújt arra, hogy a jövő nemzedék egykor derekasan fogja megállani azt a helyet, melyre végzete elkötelezte?

Nem lehet érdektelen az iskolai év eredménye azok előtt sem, kik gyermekeik vagy gyámoltjaik által az iskolákkal közvetlenül ninesenek összeköttetésben, mert ugyanezen időszakban évről-évre nagy és fontos kérdések döntenek el a tanári és tanítói konferenciák zöld asztala mellett. Egész társadalmunk fent és alant arra törekszik, hogy a közműveltséget minden téren magasabbra emelje, s e munkája közben lehetetlen, hogy néha-néha fel ne merülne lelkében az a kérdés, hogy a mostani társadalomnak kidölt vagy munkaképtelenné vált tagjai helyébe milyen vezérlő egyéniségek fognak lépni.

Az eredmény, melyet tanulónk e héten, úgy szólva széles Magyarországon szülőknek bemutatnak, erkölcsi és hazafias szempontból felette érdekes.

Ha nem látnánk naponként szemünk előtt lefolyni oly jeleneteket, melyeknek indító erői erkölcsi okokra vihetők vissza, ha nem látnók egyesekben a társadalmi hibák s nem ritkán bűnök egész halmazát a legesekélyebb tévedésektől kezdve az undort keltő erköletelenségig, ha gyermekeink oly kedvező körülmények között nevelkednének föl, hogy a járnai-tanulástól kezdve mindig csak jó és nemes példákat láthatnának maguk előtt: erkölcsi szempontból nem volna okunk az aggodalomra. De mindnyájan tudjuk, hogy a mai társadalomból minden törekvéseink mellett sem kuszóbbíthatók ki a restek, naplopók, hiuk, gyávák, erköletelének, a megrögzött gonosztevők, kik nemesak úton, útfélen, nyilvános helyeken,

hanem a szűkebb családi élet kapuin belől is mint példaadók veszedelmes mintaképül szolgálhatnak a viasz-khajlékonyságu gyermeki szívek előtt, s azt is tudjuk, hogy a fiatal kedély hamarabb elsajátítja azt a mi rosz, az erény magvai később vernek gyökeret kebelükben, minek folytán erős kezekben erős gyepelőre van szükség arra, hogy a gyorsan fejlődő gyermeki kedély az erény útjára tereltessek.

E gyepelő a szülők, tanárok és tanítók kezében van.

Az élet nagy útjának egyik pihenője az iskolai év vége, mikor visszapillantva a megfutott útra, a vezetőknek bizonyítványt kell kiállítaniok arról, hogy a gondjaikra bízott ifjuság miként futotta meg pályáját, vajjon fognak-e egykor maguk is vezető nélkül haladhatni, megszilárdultak-e erkölcsi érzetökben annyira, hogy az erény egyenes útjáról, ha majd önállók lesznek, le ne térjenek . . . ?

Nem szabad hinnünk azt, hogy van oly rosz szülő is a világon, a ki ne örülne gyermeke előhaladásán, — de viszont, mint a körülményekkel ismerősök, sajnálattal kell konstatálnunk, hogy némely szülő lovirra és kutyáira nagyobb gondot fordít, mint gyermekeire, aki előtt az iskolai bizonyítvány nem sokkal érdekesebb egy kifizetett kontónál. E nem törődésnek sokszor a legszomorubb következményei vannak, mert a gondatlan szülők csak akkor veszik észre magukat, mikor már késő, — gyermekök az erköletelenség lejtőjén süllyed lefelé, míg teljesen elbukik; a társadalomnak nemesak hasznavehetetlen, hanem megmételvező tagjává lesz.

De fontos az iskolai év vége hazafiság szempontjából is. Nekünk magyaroknak különösen arra kell törekednünk, hogy az a nemzedék, mely helyünkbe lép, minden nemzeti aspiratióinkat teljesen magáévá tegye. Nem pusztán azt értjük ez alatt, hogy gyermekeink lassanként politikuskokká fejlődjenek, de azt, hogy az összhangzatos nevelés minden téren megtalálhassa a kellő utat és módot arra, hogy a hazafias eszmék a gyermeki szívekbe

plántáltassanak. Mert végeredményében hazafias munkát végez el mindenki, a ki kötelességét pontosan teljesíti. A tudós, kereskedő, iparos, minden hivatalnok a legnagyobbtól legkisebbig egy célra törekszik: lelkiismeretes és pontos munka által előmozdítani a nemzeti jólétet, a hazát nagygyá és boldoggá tenni!

A lefolyt iskolai év e tekintetben is nyújthat némi tájékozást, látni fogjuk, hogy a virágok képesek lesznek-e nemes gyümölcsökké fejlődni.

Mi nagy reményeket kötünk e virágokhoz. Vajha ne csalódnánk!

Dapsy Vilmos és Dr. Marikovszky Gusztáv emlékezete.

Társadalmunk e két kiváló néhai alakjának emlékezetét eleveníti föl a gymnasium igazgatója a mai évzáró ünnepélyen. Megemlékeztünk annak idején arról, hogy a gymn. előjárósága az érdemekben gazdag Dapsy Vilmos arcképét tanácskozási terme számára lefesteti. A kép, mely Tóth József népbanki pénztáros kitünő ecsetjét dicséri, elkészült, s a mai gymn. dimissión fog lelepleztetni, nem régen az ig. választmányt Dr. Marikovszky Gusztáv halálával újabb veszteség is érte. Bodor István igazgató évzáró beszédének keretében az elhunyt jeles férfiakról, kinek működése a tanintézet történetével a legszorosabb kapcsolatban van, méltánylólag emlékeznek meg.

△ **A hazaárulás jutalma.** Olvasóink előtt nem ismeretlen az a mozgalom, melyet az erdélyi románok, helyesebben oláhok, a mult hetekben indítottak azon czélból, hogy a magyar király és kormánynak mellőzésével egyenesen az osztrák császárnak panaszolják el képzelt szenvedéseiket; nem ismeretlen az eredmény sem, a mennyiben a Bécsben járt küldöttséget ország-világ csufjára ő felsége színe elé nem bocsátották. A hazaárulók; vezetője Dr. Raciú tordai ügyvéd volt, kinek megbotránkoztató működése fölött a hazafias székelység méltó ítéletet mondott. De az ablak beverésen kívül, mint a lapokban olvassuk, a kolozsvári ügyvédi kamara tagjai Raciú ellen fegyelmi feljelentést tettek, minek valószínű következménye az lesz, hogy a híressé vált gyakorló ügyvéd többé aligha fogja klienseit a törvényszékek

T Á R C Z A.

Két megyei monographia.**I. Berzété és filiáinak története.**

A gömöri ref. papok dicséretreméltó tevékenységet fejtenek ki az egyházak történetének megírása körül. — *Vály, Serke, Simoni* után ime most jelent meg külön füzetben *Berzétének* és filiáinak története *Batta György* simoni lelkész tollából, ki Berzétén 3 évig legelteté nagy lelkesedéssel és sikerrel az Úrnak nyáját, s a ki a kedvesen eltöltött 3 évként derék monographiája által maradandó emléket emel.

Hiszem, hogy nemsokára fogják az eddigieket más monographiák is követni, főleg azoké az egyházaké, melyekhez megyénkben különösebb történeti érdek fűződik, minők *Pelsőcz*, (ez talán már készen is hever nagy papja asztalfiókjában), *Tornallya*, *Putnok*, *Rimaszombat*, (úgy hallom, hogy mind a három készül),*) *Rimaszécs*, a nagy szerepet játszó Széchyek dominiuma, *Balog* ósrégi várával, *Otrokocs* szép multjával és soknemű zaklattatásával, *Feled*, mely egyike a legkorábban reformált helységeknek; csak újabban jöttem tudomására, hogy az egész XVI. századon át Serke is filiális viszonyban állott vele, s több oly akkori község, mint *Csenyiz*, *Ivánfala*, mely ma csak mint puszta szerepel. Ezt Bartholomaeidesz néel egész másképp találjuk leírva, azért nem lehet neki föltétlen hitelt adni. Pedig monographia íróinknak csaknem ő egyedüli forrása, no meg a mely okmányokat az egyház lédájában találunk. Ezeken kívül még Bod P. és Lampe-Ember történeti sem forgatják, melyek nélkül pedig bajos kimerítő egyháztörténetet írni. Az önálló kutatásnak legtöbbnyire szárnyát szegi az elszigeteltség, mert faluhelyről csakugyan lehetetlen huzamosabb ideig kutagatni, teszem azt a esztekni és rimaszombati ág. hitv. ev. esperességi, a miskolci egyház kerületi, s volt Borsod-gömöri tractualis, sőt még a tornallyai egyházmegyei levéltárakban is. Nagy

*) Putnok már készen is van.

Szerk

nehézséget képez végül utóbbi időben a latin nyelvű okmányoknak a fiatalabb generáció által meg nem értése.

Batta György sok tekintetben kivételt képez. — Ő lelkiismeretes szorgalommal gyűjtögette össze az adatokat, s nem restelt még a esztekni levéltárban is utána nézegetni, a mint ezt a Schröter-féle protocallumra történt hivatkozás bizonyítja. — Egyébként is meglátszik, különben terjedelmes (183 l. 16°.) monographiáján, hogy szeretetteljes gondnal és odaadással esüggött rajta, mint az édes anya első gyermekén.

Az egész mű XVI. szakaszra oszlik, mikhez járul még a *Máriássy-családnak* igazán ügyesen összeállított, kimerítő genealogiája 3 táblázatban.

Az előszót Berzété és filiáinak rövid története követi. Berzété a 13-ik századig város lehetett, mert vásárok tartattak benne, egyuttal kamarai bányabirtok nagymennyiségű vaskészítéssel. Várát a Bebekék ősapja építtette. Sokat állott ki a XVI-ik században a császáriaktól. Hidján ma is mutogatják a helyet, hol a falu bikáját az ostromlott vár népének ágyulovése földre terítette. Ugyane században Bebek Ditrich leánya, Thekla után a ma is virárgzó Máriássy-család örökölte. — Berzétének érdekes története van, de persze más irányu művében szerzünk azt föl nem vehette egész terjedelmesen. Majd ha valaki vállalkozik arra, hogy a megyénkben óriási szerepet játszó Bebekék történetét megírja, akkor az Berzété multját sem mellőzheti el.

A reformált egyház alakulását illetőleg szerzünk adatai némiképen tévesek és hiányosak. — A reformációt Berzétén nem Bebek Ferencz pártfogolta, ki vakbuzgóságában Fischer András reformátort a krasznahorkai várról letaszította, hanem bátyja, Bebek Imre, ki kath. papból tért át a prot. hitre 1533-ban. — A reformáció bajnokai voltak e vidéken a vértanu Fischeren kívül Leudischer, Fried, Rimanovi, mind szász eredetűek, s zavuk annyival inkább hitelre talált a szintén szász származású bányász lakosság között. Első predikátorok voltak: *Gilch Máttyás* 1569, *Urbanec Filep* 1595, *Weindling Dániel* 1596, *Czeplédi Lőrincz*, szerző szerint Markáz, mások

szertint Maklári 1602. — Ezután történt a két prot. egyház különválása e vidéken, a mikor Berzété a helv. hitvalláshoz csatlakozott. — Említésre méltó papjai voltak: *János Bálint* esperes, s a szathmár-németi nemzeti zsinat tagja 1646-ban; *Apostol Pál* 1817—1826., később tiszáninneni püspök. *Kolos Dániel* 1848., később sárospataki hittanár, és a neves egyházi író *Maklár Pap Lajos*. 1854—1869.

A tanítói hivatal a papival csaknem egyidőben szerzetetett. Első rektorul 1665-ről *Szendrey András* említtetik.

Nagy élénkséggel tárgyalja szerző az anyaegyház és filiái közötti viszonyt 26 lapon keresztül. Sok érdeklő és kortörténeti tanussággal az egyházak vagyonát, jövedelmi forrását, s kegyadományokat, nemkülönbén a lelkészek, tanítók jövedelmeit, s közöl kort jellemző adatokat és curiosumokat. — Lelkiismeretes gondnal tüntet fel templom, torony, harangok, óra, sírbolt, kerítés története, valamint a parochiaról és iskoláról szóló rész. — Méltókép kiemeli az egyház nagyemlékü főgondnokait a kitünő Máriássyak közül, s ezek egyik utódának, a jelenlegi főgondnok, *Máriássy Barnának* ajánlja könyvét, mely folyton élvezetes stylummal halad. Megérdemli, hogy széles körben méltó figyelmet és pártolást találjon.

S. Sz. J.

II. Putnok város monographiája.

A fentebbi ismertetéssel kapcsolatban kell megemlékeznünk *Putnok város monographiájáról* is, melyet *Balog Béla* nyug. ref. lelkész nagy gondnal és ritka szakavatottsággal írt meg. Műve ez idő szerint még kéziratban van, de volt alkalmunk átnézni s meggyőződni arról, hogy a tudós szerző igazi történetírói vénával fogott műve megírásához, melyben nemesak nagy szorgalommal gyűjtötte össze a Putnok város multjára vonatkozó adatokat, hanem az adathalmazból a város fejlődésének teljes és hű képét is sikerült összeállítania. A monographia elüt az ily nemű chablonszerű dolgozatoktól s valószínű-

előtt képviselhetni. Itt a mi vidékünkön is vannak ele-
gen, kik panaszokkal még nem is az osztrák császárhoz,
hanem egyenesen a muszka cászárhoz fordulnak — ezek-
nek figyelemükbe ajánljuk a Raciú esetét.

Özv. Pelsüezi HÁMOS ANTALNÉ

született Négyessi Szepessy Amália

Meghalt folyó év június 15-én Tornallyán 64
éves korában, s benne egy minden ízében tisztel-
tetreméltó urnő, a régi jobb idők patriarchális
szellemű világára emlékeztető matróna hunyta le
szemét örökre.

Tisztelet és szeretet övezte őt széles körben.
S ha a nőnek a tiszteletről a legfőbb jogezim, ha
jó anya, a tisztelet legmagasabb foka illeti őt
meg, mert 24 évi özvegysége alatt a megyének
három jeles férfit nevelt: Hámos Lászlót, Antalt
és Árpádot. Antal elhalt, László pedig megyénk
köztisztviseltes s szeretetben álló népszerű főis-
pánja S ha gyászol az érdemes főispánban a
fiu, vagy a fiuban a főispán, részvétet érez irán-
ta a megye egész közönsége.

Eme általános részvét legyen a kiengeszte-
lődés megkönnyítője.

Az elhunyt emléket sokáig fogja őrizni ama
páratlan vendégszeretet, melyet annyi előkelőséggel,
mit magyaros szízzel gyakorolt mindenkor,
mindenki iránt, ki szerencsés volt házaküszöbét
átlépni.

S hol a vendégszeretet a szó nemesebb ér-
telmében virágzik, ott a vidéki élet is éltető támasz-
ra talál, s ha elhunyt a vendégszerető matróna,
vesztett a társas élet is egy hatalmas oszlopot.

Ha már az ember végzete, hogy szülessen
és meghaljon, lebegjen sirja felett a kegyelet,
mely emléket a későbbi nemzedékeknek megőrzi.

* * *

A család a következő gyászjelentést adta ki:
Pelsüezi Hámos László nejevel Badányi Idával és fiával
Antallal, pelsüezi Hámos Árpád nejevel báró Uszlár
Gleichen Ellivel, Mariska és László gyermekeivel, négyesi
Szepessy Gyula, Radvánszky Károlyné szül. négyesi Sze-
pessy Katalin férje és gyermekeikkel, ugyszintén id. Há-
mos József, Hámos Gusztáv, özv. Ragályi Abrahámné
szül. Hámos Matild, Dapsy Hámos Klementin, özv. Há-
mos Lajosné, szül. Révay Rozália, gyermekeikkel, nem-
különb. Lichtenstein Józsefné szül. Darvas Malvin és
Kőezán Miklósné szül. Darvas Róza, az összes nagyszámu
rokonság nevében is megszomorodott szízzel tudatják,
felejthetetlen emlékü áldott jó édes anyjok, anyósuk, nagy-
anyjok, testvérök, sógorné, nagynénjök illetve rokonuk-
nak Özv. Pelsüezi Hámos Antalné szül. Né-
gyessi Szepessy Amália urnőnek élete 64-ik
évében, 1892-ik év június hó 15-én délután 2 órakor
agyszélhűdés következtében történt gyászt elhunytát.

A drága halott hült tetemei felett a gyászszertartás
folyó év június 17-én délután 3 órakor fog Tornallyán a
helv. hitvallású egyház szertartása szerint megtartani,
és június 18-án d. e. 10 órakor a szalóci családi sir-
boltba örök nyugalomra tétetni.

Kelt Tornallyán, 1892. június 15-én.

Áldás és béke lengjen áldott porai felett!

* * *

Maga a temetési szertartás két részből állott,
f. hó 17-én volt a gyászszertartás óriási részvét

mellett Tornallyán. A rokonok, jóbarátok, ismer-
ősök, tisztelők nagy raja gyűlt az nap éssze
Tornallyán. A gyászszertartást Nagy Pál esperes
végezte, kinek magas röptű beszédét, melyben
az elhunytat találoan méltatta, úgy megelőzte,
mint követte a református énekkar gyászdala.

A megboldogult hült tetemeit azután átszál-
litották Szalócra, hol másnap f. hó 18-án d. e.
10 órakor felpattantak a családi sírbolt ajtai,
hogy örök nyugalomra fogadják az ősök szelleme.
Legyen neki békés a nyugalom. §.

Borsodmegye ünnepe.

— Saját külön tudósítónktól. —

Jubileumot ült f. hó 17-én Borsodvármegye, főis-
pánjának Vay Béla báró 20 éves szolgálati jubileumát.
Miskolc városa e napon ünnepies színt öltött ma-
gára. Három színű zászlók lengtek a házak ormain s a
főútcán több emeletes házat szépen földíszítettek.

Király-utcai hídon diadalkaput állítottak. A diadal-
kapun „Isten hozott!” felírás volt olvasható

Korán reggel a nagy küldöttség díszes fogatokon
és még díszesebb magyar díszruhában Alsó-Zsolcára
indult a főispánért.

Tíz órakor már a Vay-utól fel egészen a vármegye
házáig a gyalogjárdákat egészen ellepte a közönség.

Tíz óra volt éppen, mikor a jubiléus főispán a vá-
ros határára érkezett.

A bevonulás meglepő látványt nyújtott. A fogatok
szépsége, a magyar díszruhák fénye valóban kápráztatta
a szemet.

Legelől jött négyes fogaton Szepessy Zsigmond
főszolgabíró, őt követte báró Vay Béla jubiléus főispán
báró Radvánszky Gézával, díszruhában. Utána
jöttek szintén díszmagyarban: Dálnoky Nagy Barnabás
Radvány Istvánnal, Kállay Zoltán hevesi főispán, Borne-
misza László gömöri alispán, Miklós László szabolcsi
alispán, Scitovszky nógrádi alispán, Ifj. Dobozy Dániel,
stb. stb.

A közönségnek Farkas Zoltán gömöri küldött
díszruhája tetszett meg legjobban.

A főispánt a rengeteg közönség a diadalkapunál,
a „Három Rózsánál”, a színháznál és a Városháztéren
zajosan megéljenzte.

A díszközgyűlés.

Fél 11 órakor Melczér Gyula alispán az elnöki
emelvényre lépve a díszközgyűlést megnyitotta.

Pár perc múlva harsogó éljenzés fogadta a belépő
főispánt.

Melczér Gyula: Méltóságos főispán ur! Légy
üdvöz körünkbe! Ma 20 esztendeje annak, hogy ezt a
széket elfoglald. Borsodvármegye közgyűlése ezt a napot
megünnepeli, hallgasd meg tehát Borsodvármegye érzel-
meit, melyet a főjegyző fog tolmácsolni.

Beszédéből kiemeljük:

Husz éve ma, hogy közöttünk főkormányzói székét
elfoglalta. Jegyzőkönyveink maradólag tanúsítják, de
sokunknak emlékezetében is él még, mily örömmel és
lelkedéssel, és reménnyel fogadta e megye közönsége
Méltóságod megérkezését. Utja mintegy előlegezett dia-
dalt uld Zsolcától Miskolcig.

Igy jelent meg közöttük méltóságod, hozva kezében
a béke olajját, lelkében a józan bölcsességet és szelid-
séget, mely nem hatalmára és erejére, hanem jóságára
és eszélyére támaszkodik s azzal észrevétlenül is hódít.

Jelen alkotmányos kormányzatunk keretében a főis-
páni méltóság nem pusztán ezim és dignitás többé, hanem
fontos megbízás, melynek meg vannak jelentékeny tör-
vényes jogai és kötelességei. A főispán kormányoz és
ellenőröz, de nem igazgat. Őre a törvények és törvényes
rendeletek végrehajtásának. Képviseli és előmozdítja a
felelős kormány intencióit, de nem vak eszköze azoknak.
Supremus moderator, de nem supremus judex: kiegyenlítő
és mérséklő főnök, de nem döntő bíró.

Méltóságod az elfolyt husz év alatt sohasem tévesz-
tette szem elől feladata korlátait.

sehogy sem tudtam magamat beletalálni. Kutattam, fűr-
készttem tehát a helyzet sajátosságait, melyek mások előtt
oly természetesen s magyarázatot is alig érdemlők valának.
Behatoltam a régi községi viszonyok tanulmányozásába,
melyek többnyire a város történetével állottak kapcsolatban.
Lassanként mindinkább érdekelni kezdett ez utóbbi is.
És midőn így a város eddig nem érzett közhelyzetének
határozott ismeretere jutottam, főbb vonásaiban kidom-
borult előttem a város története is, a mi most már még
inkább kezdett érdekelni és vonzani.

Putnok multjának tanulmányozásában tehát első
indokom csak az volt, hogy a város régebbi községi vi-
szonyaival alaposan megismerkedvén, a gyakran vitássá
vált kérdésekben én is kellőleg tájékozva legyek, s a
magán érdekekbe ütköző túlhajtásoktól óvakodva, közjóra
irányuló törekvéseimben annál osztatlanabb méltánylásra
számíthassak.

De eközben mindinkább érdekelt a város hajdani
történetének minél teljesebb megismerése. Nem írom le,
miként szerzettem ehez a megfelelő adatokat; mint jártam
el többszörös zaklatásimmal a közbirtokos urrendet; mint
leptem meg gyakran, nem várt kérdéseimmel a nép
éltesebbjeit; s egy-egy félrevertet papírosdarabért mint
kutattam át egyes porlepett padlásokat? Első kísérleteim
kevés sikert ígértek; magának a városnak szűk hivatal-
helyiségéből már évek előtt lomtárba szorítottak minden
egyéb iratokat a német kormánylapok egész könyvtárát
képező vastag kötetei, s az adóügyek szakadatlanul növe-
kedő halmaza, a Putnokiak nagybecsű elenchusából szintén
csak egyes töredékek jutottak már hozzám; azonban
belejttem, benne voltam, kutattam, leveleztem, mentem
a merre sejtelmem vitt; később egy Miskolcra talált
példányból sikerült kiegészítenem a Putnokiak elenchu-
sát is, s így összegyűjtött adataim és sokra ment jegye-
teimből, magamra nézve csaknem eleget tudtam Putnok
multjáról.

Figyelmet, sőt utóbb némelyeknél osztakozást is
keltett kutatásaimat, — nehogy azok végre bántókká
váljanak, — azzal indokoltam, hogy ha elegendő adato-
kat szerezhetek hozzá, Putnok történetét megakarom írni.

Igy hű bizományosát birta Méltóságodban a felelős
kormány, de a mellett és annak sérelme nélkül hű fiát
birta Borsodvármegye is. Es ha Perikles azt tartotta
legnagyobb dicsőségnek, hogy nem volt Athéneben
ember, ki ő miatta valaha könnyeket hullatott, úgy Mélt-
óságod kormányzatának is egyik díszé marad az a köz-
tudat, hogy hatalmas méltatlan gyakorlásával senkit meg
nem szomorított.

Szavát így fejezi be: Fogadj szívesen megyénk
közönségének osztatlan szerencsekívánátát, tiszteletét és
legőszintőbb elismerését. (Lelkes éljenzés.)

Erre báró Vay Béla főispán válaszolt: szavaiból a
következőket emeljük ki:

Uraim! Tekintetes vármegye!

Jól esik szívemnek, hogy e terem falai ma ismét
visszhangozzák önök éljenzet, miként azt 20 évvel ezelőtt
tették Fogadják uraim köszönetemet s halámat kifejezett
jóindulatukért.

Főispánságom lefolyt 20 éve alatt Magyarország
haladása, belső rendezése s államiságának megerősítése a
különböző politikai pártok legelőkelőbb küzdelmei között
történt s Borsodvármegye sem maradt ki e küzdelemből.

E 20 évben az új törvények özőnét kellett végre-
hajtani, e husz év alatt hat különböző belügyminiszte-
rium volt!

En a főispánságot úgy fogom fel, hogy az egy
összekötő kapocs a felelős magyar kormány s az autonó-
miával bíró vármegye között!

Igaz, hogy nehéz kapesnak lenni, ha kétfelé huz-
zák az embert! de szép dolgot, ha eszköz arra, hogy
két alapperendát tartson össze, az az önzetlen kapes,
mely őket összetartja, az a főispán!

Igyekeztem a 20 év alatt az elmondottak szerint
járni el; s ígérem, hogy mindaddig, míg e székből ülök,
fokozott eréllyel fogok igyekezni a főispáni hivatalt betöl-
teni. Hogy meddig lehet még szerencsém Borsodvármegye
élén állani, azt nem tudom! mert egy francia közmondás
mondja „Les jours se suivent et ne ressemblent pas“
„a napok egymásután következnek s nem hasonlítanak
egymáshoz“, de egyet tudok, s ez az, hogy Borsodvár-
megye közönségének már eddig is örök halára vagyok
kötelezve, hogy mindig büszkén fogom vallani magamat
borsodinak, s hogy ha a megyének szüksége lesz rá,
mindig ott leszek, ha a magyar alkotmányt, a törvényes
rendet, a tiszta hamisítlan szabadelvűséget s a megye igaz
érdekeit kellend megvédelmezni!

Fogadják uraim ismét halámat és köszönetemet!
Isten éltesse Borsodvármegye közönségét!

A szónoki hévvel és lelkesedéssel elmondott remek
beszéd leirhatatlan lelkesedést keltet, alig akart szünni a
lelkes éljenzés, melyet a főispánnak még a következő
szavai követtek:

Engedje meg a tisztelt közgyűlés, hogy a mai na-
pom emlékére 2000 forint alapítványt boeassák a vármegye
rendelkezése alá, hogy annak kamatait általában közmi-
velődési célokra, különösen pedig most egyelőre néhány
nem magyar ajku községünk magyarosítására használja fel.

A közgyűlés ujjalgitő lelkes éljenzése követte
az ünnepeelt főispán kijelentését, melylyel a díszközgyűlés
véget ért.

A küldöttségek tisztelgése.

A főispánt legelőször is a szomszédos megyék kül-
döttségei üdvözölték. Első volt ezen Gömörmegye, élén
Bornemisza László alispánnal. — A szomszéd megyék
szónokai mind a jó szomszédi viszony kapesán emlékeztek
meg báró Vay Béla főispánnak érdemeiről. A megyei
küldöttség után a cs. és kir. közös hadsereg jelent meg.
szónokuk és vezérük báró Albory Jenő altábornagygyal.
Ezután a honvédség és esendőrség tisztelgett Bihar ez-
redes vezetése alatt. Következett a megye nagy küldöttsé-
ge, élén Melczér Gyula alispánnal. Az ev. ref. egyház
küldöttsége élén Kun Bertalan. Az ev. ág. egyházat Ze-
lenka Pál püspök vezette. A róm. kath. egyházat Foltin
János prépost plébános. A görög egyház nevében Xirko-
vits Emil beszélt. A zsidó hitközséget Grünfeld Ödön ve-
zette. A m. kir. törvényeszk Örtvay Miksa vezérlete alatt,
az államvasut, az üzletvezetőség, a posta és távirdu üdv-
kívánátát az üzletvezetőség főnöke meleg szavakban tol-
mácsolta.

Es hogy szavamnak álljak, pár rögtönzött cikket nyilvá-
nossá elé boeasításával igéretemnek részben eleget tet-
tem; de ekkor már elhatároztam, hogy ha idóm s elfog-
laltatásaim engedik, művem folytatom vagy legalább az
elsemmisüléstől megmentett adatokat, rendezve adom át
a városnak. S ez tulajdonképen oka e mű megírásának,
mert csak ekként remélhetem leginkább, hogy az általam
összegyűjtött adatok együtteségökben maradnak fel, sőt
egykor egy kimerítőbb dolgozathoz felhasználhatnak.

De van utólag e mű megírásában egy más indokom
is. Putnok története ugyanis több olyan mozzanatok
tartalmaz, melyek nagyobb történeti művekben nincsennek,
sőt oly konkrét közvetlenséggel nem is lehetnek megírva.
Es bárha ezek kívül esnek is a magasabb események szin-
körén, de egy futó tekintet meggyőző bennünket, hogy egész-
ben véve, kiegészítő vonásait képezik nemzeti multunk ké-
pének, sőt hajdani közéletünk egyetemese történelmének is.
Több helyen egy örökre letűnt korszak társadalmi és in-
télzményei tárulnak ebben élénk, gyakran az idők ködében
már-már elmosódott alakjaikkal. Ez a magát tulélt kor-
szak, rövid időn egy alig elképzelhető világ lesz a vál-
tozott viszonyok közt született és élő nemzedék előtt; mi
még láttuk azt, s nemesak emlékei maradtak fel nálunk,
hanem sokat magunkban hordunk annak öröklött felfo-
gása és érzelmeiből is. S ez indít engem arra, hogy az
előttem fekvő adatokat, melyeknek köz és magán vonat-
kozásait, jelentését ismerem, s melyekben Putnok községi
multjának, hányattott életének történetét hagyhatom hátra
a szerencsésebb utódoknak, lehetőleg összefüggő egészbe
állítsam egybe. Tartozom ezzel a jövőnek, hogy majdan
igazságosan tudja megítélni jelenünket, tartozom a mult-
nak is, nemesak kiállott szenvedéseirt, hanem az adott
viszonyok közt sokban menthető mulasztásaiért. Hiszen
egyszersmind, hogy a mult ismerete, a nemes előtörékvé-
sek forrásává leend városunk közönségénél, kik immár
szabadon, függetlenül, jóakarattal egész oadadásával és
lelkedésével intézhetik együttes jóblétük és emelkedé-
sük ügyét, s közös erővel rakhatják le a szebb jövőnek
nemzedékeket boldogító és emléket megörökítő alapjait.“

Miskolc város nevében emelkedett hangú beszédet mondott Soltész N. Kálmán polgármester. A m. kir. pénzügyigazgatóság Csák György pénzügyigazgató képviselte. A keresk. és iparkamara Radvány István elnöki vezetése alatt tisztelegte. A tanfelügyelőség Hidvégi Benő vezetése alatt maga köré gyűjtötte a város és megye tanítóit. Az összes miskolci középiskolák nevében, vagyis a ref. gimnázium, a kath. gimnázium, a polgári és kereskedelmi iskolák és a ref. felsőbb leánynevelő intézet nevében beszélt Halmy Gyula igazgató. A nemzeti Kaszinó szónoka Horváth László volt. Végre az alsó-zslezai ev. ref. egyház és község tisztelgett Vattay István ev. ref. lelkész vezetése alatt.

Ezzel a tisztelgések hosszú sora véget ért.

A bankett.

A bankett 2 órakor kezdődött, vagy 250-en voltak jelen. A hangulat lelkes, a zaj nagy volt. 2¹/₄ órakor érkezett meg a terembe az ünnepelt főispán, az egész társaság felállt és lelkesen éljenzett. Radics rázendítette a Rákóczy indulót. Diszes hölgykoszoru volt a karzaton. A pezsgőnél felemelkedett az egész társaság, mert Vay Béla báró főispán Ő Felségére a királyra ültette poharát. Majd Kun Bertalan püspök rövid, de szép felköszöntőben üdvözölte 20 éves jubileuma alkalmával a szeretett főispánt. Utána a toasztok özöne jött.

A bankett a leglelkesebb hangulatban tovább folyt egész 5¹/₂ óráig. Végül a főispán élteti az összes pártokat, a hazafiak összességét, az egész nagy magyar hazában. Este 8 órakor a megyeház termében tánczezel egybekötött estély volt.

A közönség köréből.*)

„Nagy-Rőcze és Vidéke“ ezimű hetilap és a koronázási jubileum.

A koronázási jubileum ünnepélyeinek lélekemelő hatását durva és avatatlan kezekkel, a tisztesség legprimívebb elemeit is nélkülöző cikkben igyekezett megromtani a „Nagy-Rőcze és Vidéke.“ Hatodik számának „A jubileum Nagy-Rőcze“ ezimű cikke az elferdítések, valótlanosságok, személyeskedések halmaza, különösen a társadalom és ennek vezetője Mihalik Dezső ellen iratott. Kikel az ellen, hogy a koronázási jubileumi banketten az első toasztot Mihalik Dezső, mint a társadalom vezetője mondotta, ez — szerinte — a városi közönségre rossz hatással volt, mert szó ide, szó oda, a város, úgy a társadalomnak is csakugyan a polgármester a feje. — De nem ez a lényeg, ez csak hajhászott ürügy a támadásra, hanem az, a mi el van rejtve a következő sorokban: „ha a hír sokáig és nagyon feszítették, elszakad; akkor a város kulturális életére olybénítólág ható surlódások újra előtérbe lépnek.“ „Legjobb nyilt kártyával játszani. Ha van valakivel bajunk, mondjuk el bátran, nyíltan, szembe; mert valakinek háta mögött szólni, valakit ósárolni, csak a gyáva emberek mestersége.“

Séremlük tehát a toaszt elmondása.

A koronázási jubileum alkalmából az ünnepségek rendezését a polgári és középkereskedelmi iskola tantesztülete tervezte. Első sorban a várost hívta fel a közös rendezésre, de ennek nevében a polgármester határozottan kijelentette, hogy a tetemes költségek miatt ezt tenni nem hajlandó. A társadalom jött erre segítségül, ez ünnepségek költségeit aláírás útján fedezte; egy rendezőbizottság, melynek elnöke Mihalik Dezső volt, azok kellő előkészítéséről, végrehajtásáról gondoskodott. A toaszt tehát nem a visszavonult város fejét, de a házigazdát, a társadalmat, illetve megbízottját, a rendező bizottság elnökét illette meg.

Az a rossz hatás, — mit e tény, a cikk szerint szült — csak néhány oly egyéneken volt tapasztalható, kiknek valószínűleg részük volt a cikk sugalmazásában; — mert a nagy közönség, a társadalom, a cikk megjelenésén ütközött és botránkozott meg.

Azt pedig nem jőzön észszel írta, mert ilyennel nem írhatta a cikk írója, hogy a társadalom feje a polgármester, mert *négy* hóval ezelőtt ő is, a polgármester ur is, és még a városi urak közül sokan sajátkezü aláírásukkal elismerték, hogy a nagy-rőczei társadalom vezetője Mihalik Dezső. — A cikk következő passzusából az tűnik ki, hogy a leginkább beköltözött, intelligens lakókból álló társadalom ellen a városi közönség némely köreiben, melynek szócsöve és kifejezője e cikk, élénk agitatio folyik.

A kis, de lelkes társadalom működése, iránya, ezelja széles körben ismeretes és osztatlan elismerésben részesült. *A surlódások, melyek a város kulturális életére oly bénítólág hatnak, újra előtérbe lépnek*, mondja a cikk tovább. Azon surlódások, melyek ily nagy hatással bírva bénítólág hatnak, még mindenkinek élénken élnek emlékében az akkori időből, a mikor a hazafias párt állt szemben a pánszláv táborral, ha az *ujra* szó ez idő visszatértét akarja jelenteni — a minek már van is némi nyoma — a társadalom, mint a multban ott volt, most is ott lesz s bizonyos, hogy mint a multban, a jelenben is győzelemre viszi zászlaját.

E társadalom mindig nyílt kártyával játszott, vezetője bátran, szembe, ismételtlen és ismételtlen nyilvános helyeken, gyűlésekben elmondta nézetét, kívánságát, gyakran hangsúlyozta, hogy a város közéletét valami alattomos aknamunka rontja, rombolja, — arra ez akar lenni a válasz? Az otromba sértés magára a cikk írójára hull vissza, kinek sem lapjával, sem egyéniségével nem lett volna érdemes foglalkozni — annyira elzúllott jellemileg, — ha nem tűnnék fel eszköz gyanánt, ha nem látszanék szócsöként használatni, melyen a „nyílt kártyával játszani“ nem merő véleményét és nézeteit kürtöli világgá. E lap szerkesztője ugyanis Gaján Viktor városi irnok, ki irnoki fizetésén kívül dijnoki díjazást is nyer oly megokolással, hogy az e nemű munkát is végzi. Az így munkával *tuherhelt* városi irnoknak megengedtetett, — mert állítólag a polgármester bizalmas embere — hogy április első napjaiban egy lapot indítson, azt csaknem minden munkatárs nélkül szerkeszse (lásd a 6-ik számot magát). — A midőn a társadalom tudta és közreműködése nélkül ily módon s ezen egyén által alapított lap a társadalom működését megtámadó személyes sértésekkel saturált cikket tesz közzé, lehet-e logice feltételezni, hogy egy *alárendelt* városi irnok a maga fejétől

*) E rovat alatti közleményeknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

merészel a város és társadalom legkényesebb kérdéseiben döntő befolyást követelve az egyik tényezőjével harcztot provocalni, a mikor erre neki absolute semmi oka nem lehetett.

Normális viszonyok között ily dolog elő nem fordulhat! Ha pedig ott oly rendellenes állapot uralkodik, hogy ezt önféjétől tette, miért nem revocáltott az? Hogy lehet a városi irodában, mely egyuttal tanásterem is, oly embert megtérni, ki botránnyt botránnyra halmoz, ki a város belbékéjét folyton nyugtalanítja, a ki illetén tetteivel közvetlen főnököt, a polgármestert annyira compromittálja? Z.

Évzáró ünnepély.

A polgári leányiskola tantesztülete f. hó 29-én délelőtt 1/2 11 órakor a három rózsza nagytermében, a növendékek közreműködésével évzáró ünnepélyt rendez a következő programmal:

1. Megnyitó beszéd. Tartja György Zsuzsi IV. oszt. növendék.
2. „Dal a hazáért.“ Népdal. Énekl. a haladó (II. III. és IV. oszt.) csoport.
3. „Pázmán Lovag“ Arany Jánostól. Szavalja Mészáros Malvin II. oszt. növendék.
4. „Magyar dalsokor.“ „Rajta . . rajta!“ „Ránkmosoly a tiszta ég.“ Énekl. a kezdő (I. oszt.) csoport.
5. „Das Sängers Fluch“ Uhland-tól. Szavalja Szabó Erzsébet IV. oszt. növendék.
6. „Magyar dalsokor.“ Énekl. a haladó csoport.
7. „A két hízó“ Jókai Mórtól. Szavalja Groó Gizella I. oszt. növendék.
8. „Románz.“ Énekl. a haladó csoport.
9. „Le lion de Florence“ Millevoye-tól. Szavalja Madarassy Ilon IV. oszt. növendék.
10. „Pereg a dal“ Václer. Énekl. a haladó csoport.
11. „Coriolán“ Tárkányi Bélától. Szavalja Király Anna III. oszt. növendék.
12. „Magyar dalsokor.“ Énekl. a haladó csoport.
13. „Der Bauer und sein Sohn.“ Szavalja Medveczky Erzsike II. oszt. növendék.
14. „Vig dalra fel.“ Énekl. a haladó csoport.
15. „A fehér ezár“ Balog Páltól. Szavalja Angyal Ilon IV. oszt. növendék.
16. „A vigság.“ Mazurpolka. „Kanon.“ „Talpra magyar.“ Énekl. a haladó csoport.
17. Záró beszéd. Tartja Makray Clementine IV. oszt. növendék.

Helybeli hírek.

Előfizetést nyitunk a „GÖMÖR-KISHONT“ tizenharmadik folyamának III-ik és IV-ik negyedére. Azon tisztelt olvasóink számára, kiknek előfizetésök június hó végével lejár, jelen számunkban posta-utalványokat mellékelünk, kérve, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében zavarok keletkezzenek. — A fürdő-idény beálltával, előfizetőinknek, ha jó eleve intézkednek, bárhova pontosan utánuk küldjük a lapot. — A „Gömör-Kishont“ előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

A „GÖMÖR-KISHONT“ kiadó-hivatala.

Alapítvány. Özv. Káposztás Józsefné, néhai férje emlékezetére kétszáz forintos alapítványt tett, oly czélból, hogy ez összeg kamata a gym. Tompa kör részéről pályamunkák díjazására fordíttassék. A nemes szívű nő alapítványának kamatát — 10 frtot — már a mostani isk. évben a tanári kar rendelkezésére boesátotta. Elhunyt kedveseinek emlékének megörökítésére azok részéről, a kiknek van miből, legnemesebb mód az alapítványok tétele.

Eljegyzés. Nagy Zoltán, a rimaszombati közös iskola jeles ifju tanítója folyó hó 18-án váltott jegyet Melczér Mariskával, a helybeli polgári leányiskola egyik bájos tanítónőjével. Boldogság kísérje a kőtendő frigyét!

× **Gröschl Károly** tüzérfőhadnagy, ki városunkban — a helybeli tüzéruveg osztályhoz beosztva — hosszabb ideig tartózkodott, s innen Kassára tététt át equitációba, ismét visszatért hozzánk, régi állomáshelyére. A derék főhadnagyot tisztársai és régi ismerősei méltó rokonszenvenvel fogadták.

§ **Parthay Géza** ur, ki a más helyen méltatott felolvasását tartotta a baromfityezésről, 3 napot töltött vidékünkön, az alatt a köztisztletben álló Báró Nyáry család vendégzerető házának barátságos vendéglátását élvezte. A báró család közeli rokonságban áll a baromfityezés-tési egyesület elnökével Gróf Csáky Kálmánnal, kinek megbizásából jött az érdekes felolvasó.

× **Katonai szemle.** A magasrangu katonai vendégek egymásután látogatják a helybeli tüzéruveg-osztályt. Holnap, f. hó 24-én érkezik ide Kassáról a tavaszi szemle megtartása végett Sponer Alajos ezredes, a VI-ik tüzérdandár parancsnoka, kinek látogatását tüzeireink megfelelő előkészülettel várják. — Mint halljuk, e hó végére van jelezve az Uexkhüll Guillenband kassai hadtestparancsnok ide érkezése is, ki szintén szemlét fog tartani tüzeireink felett.

× **Bucshangverseny a Széchenyi-kertben.** A rimaszombati kedvelt zenekar tulajdonosa Palócz Kálmán ma esütörtökön d. u. 4 órakor tartja táncmulatsággal egybekötött bucsuhangversenyét a Széchenyi-kert köröndjén. Ezt falragaszokkal is tudatja a nagy közönséggel, s jelzi, hogy a sétahangversenyen a legvalogatottabb darabokból álló műsorral fogja szórakoztatni a közönséget. A mulatságra, mint értesülünk, a vidékről is sokan készülnek, s városunk előkelő közönsége e napra máris találkozózt ígért egymásnak a kertbe; a szép számmal való megjelenés biztositani fogja a mulatság erkölcsi és anyagi sikerét s emelni fogja annak fényét.

§ **Radvány István** királyi tanácsos, a miskolci kereskedelmi s iparkamara elnöke, a miskolci gözmalom igazgató, s mindezen tisztségeinél fogva a miskolci s borsodmegyei társadalmi élet kedvelt s kitüntetett tagja családai ügyekben több napot töltött városunkban. Üdvözöljük őt különösen is, mert mint királyi tanácsost itt egykori régi otthonában még nem ünnepelhetjük. Sajnos a nyilvános ünnepelés a családi gyász most is kizírta. A kir. tanácsos ur lapunk egyik szerkesztőségi tagját külön is fogadta, megengedte, hogy a vasárnapi vásárgyűlékezés kérdésében őt meginterviewoljuk. A kir. tanácsos kamarai elnök ur mindenek előtt teljes mértékben elismeréssel volt a munkaszünetnek a vásárookra való alkalmaztatása ügyében lapunkban megjelent fejtegetések iránt, s utalt egész határozottsággal a törvényre, a mely a hatóság engedélye mellett a vásárgyűlékezési vasárnapon az üzletek nyitva tartását megengedi, utalt egyuttal az általános gyakorlatra. Ama kérdésre, vajjon általános kereskedelmi érdekek tekinthető-e az üzleteknek ily alkalomkor egész napon át nyitva hagyása? a kamarai elnök határozottan igennel válaszolt, s meglepetésének adott kifejezést a feltét, hogy ezen érdeket csak egyesek fogták fel, fordultak a kamarához kérelemmel és interveniáltak a közhatalóságnál, és nem a kereskedelmi testület vette a kezébe ezen a kereskedői osztályra annyira fontos, — mert pénz körül forog — kérdést. Egyáltalán sajnálattal mondta királyi tanácsos kamarai elnök ur, hogy a rimaszombati kereskedelmi testület nem tart kellő conetatum a kamarával; gyakorta megeskik, hogy egyesek fordulnak felvilágosításokért, a melyek elől — egyéni érdeket sejtve. — csak kitérnek. Szükségesnek látja a kereskedelmi testületeknél az élénkebb életet ép azért, hogy minden kívánság és törekvés a testület gyűlésein napfényre kerüljön, s hogy mindezek tekintetében maga a testület forduljon a kamarához a közérdek súlyával ennek támogatásáért vagy felvilágosításáért. A kamarai elnök ur még megjegyezte, hogy a kamara egyébként kiváló figyelemmel van a területén levő Gömörmegye iránt, mert itt kereskedelmi s ipariskoláknak több subventiot adnak, mint bárhol. A mennyiben a királyi tanácsos urnak ebben is főrése van, a közvélemény köszönetét véljük kifejezhetni a magunk részéről is a legteljesebb tisztelettel párosulva, a kiküldöttünket ért rokonszenves fogadtatásért, s előzékeny felvilágosításokért.

Az alsófoku kereskedelmi iskola növendékeinek évzáró vizsgája folyó hó 26-án, azaz vasárnap délután 2 órakor tartatik meg az egyesült protestáns főgymnázium II-od oszt. termében.

Az ige testté lón. A dalárda ügyében pár héttel előbb megindult mozgalom várokozason felüli eredményre jutott. A kibocsátott aláírásí iven vasárnapig harminczkét működő tag vállalta magára azt a kötelezettséget, hogy a gyakorló órákra pontosan eljár. E 32 tag vasárnap gyűlést tartott. Dr. Szabó Samu főorvos elnöklete alatt, melyen mindenik tagnak kijelölték a hangterjedelmát megillető szakot, úgy, hogy egy-egy hangnemből 7—9 tag fog működni. Karmesterré egyhangulag ismét Wagensommerer Jánost választották meg, tiszteletdíjul ugyanannyit ajánlván meg, a mennyi a multban volt. Az énekpróbák tartására szerdán és pénteken esteli 8 órát jelölték ki. A dalárda elnöki tisztség betöltésére vonatkozólag elhatározták, hogy a mennyiben e díszes állás betöltésekor az egyesület pártoló tagjainak is lesz szavazatuk, mivel pedig pártoló tagok még ez időszert nincsenek s ezek gyűjtése addig nem czélirányos, míg a dalárda a nyilvánosság előtt életrealóságát be nem bizonyítja: elnököt csak néhány két lefolyása után a közgyűlés fog választani, addig az egyesület vezetése — mint egy ideiglenes elnökül — Dr. Szabó Samut kérték fel, kinek a rimaszombati dalárda újra felélesztésében már is jelentékeny érdemei vannak. Az egyesület többi tisztviselőit (igazgatót, hangvezetőket) az működő tagok saját kebelükből a legközelebbi próbán választják meg.

Róm. kath. elemi iskola vizsga sorrendje. Junius 23-án (esütörtök), d. e. IV—VI. fiasztály, d. u. II. vegyes és III. fiasztály. Junius 24-én (péntek) d. e. I. vegyesosztály, d. u. III—VI. leányosztály. Junius 25-én (szombat) d. e. torna, ének; érdemsorozat felolvasása, jutalmak kiosztása 26-án vasárnap „Te Deum“.

Egyházi közgyűlés. A rimaszombati izraelita hitközség folyó hó 19-én tartotta évi rendes közgyűlését az izraelita templomban. A Csillag Mór jegyző által felolvasott évi jelentés után a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy Singer S. Leo általánoson tisztelt és szeretett főrabbi fizetését évi 200 forinttal felemeli. — elhatározta továbbá, hogy egy kántort fogad fel, s a pályázat közvételével a választandó új előjáróságot bizza meg. Ezután Weisz Károly elnök s a 14 tagu választmány megköszönve a közbizalmat, viselt hivatalukról leköszöntek, minek folytán a választás megejtetvén, elnöké egy év tartamára ujjolag egyhangulag Weisz Károly, választmányi tagokká titkos szavazás útján: Adám Markusz, Bródy Bertalan, Braun Zsigmond, Dickmann Ignác, Engel Adolf, Gellman Sámuel, Gömöri Ede, Haas Salamon, Holländer Lajos, Dr. Lichteheim Adolf, Schweitzer Dávid és Weisz Sámuel, póttagokká Bodor Armin és Szabó Jakab, templomgondnokokká Pallacsék Filop és Hilovics Mór, jegyzővé Csillag Mór választattak meg. — A számadások megvizsgálására a közgyűlés egy háromtagu, a hitközségi adó kivetésére pedig egy hattagu bizottságot küldött ki. — Több folyó ügy elintézése után a 2¹/₂ órakor kezdődött közgyűlés 5 órakor véget ért. *

Női kézimunka kiállítás. A polgári leányiskola növendékeinek e tanév folyamán alatt készített kézi munkáiból kiállítást rendez az intézet munka tanítóje. E kiállítás a polg. isk. II-od oszt. termében f. hó 25, 26, 27, 28. napjain lesz megtekinthető. — Ugyanezen alkalommal *rajzkiállítás* is lesz a polg. leányiskola III-od oszt. termében, a növendékek szabadkézi és mértani rajzaiból. Mindkét kiállításra felhívjuk a közönség és szülők figyelmét.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik családunk felejthetetlen emlékü fejének Dr. Marikovszky Gusztávnak elhunytá alkalmával, fájdalomukat részvétükkel enyhíteni íparkodtak, különösen pedig a helybeli orvosi karnak, a takarékpénztár igazgatóságának és tisztviselői karának, az egy. prot. főgymnázium igazg. választmányának és tanárainak, barátainknak, közelebbi és távolabbi ismerőseinknek ez uton is halás szívvel mondunk köszönetet.

Rimaszombat, 1892. június 21-én.

A Marikovszky család.

Piaczi árak

Rimaszombatban, 1892. évi június hó 18-án tartott heti vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenkint
Tiszta buza	7.90—8.10	6.75—6.70
Feles buza	8.20—7.80	5.00—4.80
Rózsa	7.50—7.90	5.24—5.06
Árpa	5.00—5.20	3.75—3.65
Zab	5.50—5.60	2.06—2.00
Kukoriceza	4.30—4.50	4.35—4.20
Bükköny	0.00—0.00	0.00—0.00
Krumpli	0.00—0.00	2.05—2.25
Köles	5.00—5.50	0.00—0.00
Széna kötve	2.00—2.20	0.00—0.00
Takarmány szalma	1.60—1.70	0.00—0.00
Alom-szalma	0.80—0.00	0.00—0.00
Zsúpszalma	2.00—0.00	0.00—0.00

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Nyílt-tér.*)

Nyilatkozat.

A „Nagy-Röcze és Vidéke“ című lap 6-ik s utolsó számában a „Jubileum Nagyröczén“ című közleményben, annak végén ellenem Gaján Victor lapszerkesztő s városi írnek ezeket írja:

„Legjobb nyílt kártyával játszani. Ha van valakivel bajunk, mondjuk el bátran, nyíltan, szembe; mert valakit öszirolni csak a gyáva emberek mestersége.“

Ezen sorokban, úgy látszik, engem a gyáva emberek mesterségével vádol. — Ezen gyanúsítást, mint valótlanságot, közönséges hazug rágalmat visszautasítom, s ha az tényleg Gaján lapszerkesztő és városi írnek úrtól ered, azzal tovább foglalkozni méltóságomom aláinak tartom.

Nagy-Röcze, 1892. június 20.

Mihalik Dezső.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Tanulóul

egy tisztességes családból való 2—3 gymnasiumot vagy polgári iskolát végzett ifju (ki a német nyelvben jártas) felvétetik **Stolcz Márton** vaske-reskedő üzletében Rimaszombatban.

ANDRIK SÁMUEL,

kályhagyára

Tamásfalán, (u. p. Rimaszombat.)

Van szerencsém a nagy-érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Tamásfalán (saját házamban) **mindenféle alaku, nagyságu és színű saját gyártmányu s közzénel is fűthető kész. raktáron levő**

cserepkályhák

nagy választékban, jutányos áron mindig kaphatók. — Megrendelések pontosan teljesíttetnek, javítások és átrakások elfogadtatnak. 5—*

ANDRIK SÁMUEL, kályhagyáros.

Hirdetmény.

649. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajthatónak **Zsöldos István** végrehajtást szenvedő elleni 196 frt 76 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Aggtelek községben fekvő az aggteleki 71. számú telekjegyzőkönyvben foglalt Zsöldos István nevének álló A. 1—14. sorszám alatti ingatlanokra s 7716. számú házra az árverést 776 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi augusztus hó 8-ik** napján délelőtt 10 órakor Aggtelek községben a községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becs-árának 10%-át vagyis 77 frt 60 krtkészpénzben vagy az 1881: LX. törvény-cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik száma alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törvény-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi febr. hó 10. napján.

A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Török, kir. törvszéki bíró.

Hirdetmény.

651. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajthatónak **Vathay László** végrehajtást szenvedő elleni 87 frt 82 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Aggtelek községben fekvő az aggteleki 130. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. 1—9. helyrajzszámú ingatlanokból és 81. számú házból Vathay László illetőségére az árverést 371 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi augusztus hó 4-ik** napján délelőtt 10 órakor Aggtelek községben a község

házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becs-árának 10 %-át vagyis 37 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1892. évi febr. hó 10-én.

A rszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Török, kir. törvszéki bíró,

Üzlethelyiségváltozás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy folyó június hó 15-étől

órás üzletemet

Kossuth-utca 20-ik szám alatti házba helyeztem át.

Midőn ez alkalommal a mélyen tisztelt közönség becses pártfogását kikérem, egyttal tudomására hozom azt is, miszerint nálam mindenféle **arany, ezüst férfi- és női-órák, továbbá inga-, iroda-, utazo- és ébresztő-órák, unyszintén fali keretes-, porcelan- és konyha-órák** nagy választékban, a legmérsékeltebb árak mellett kaphatók.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Új órák vásárlásánál két évi, javításoknál egy évi jótállást vállalok.

A mélyen tisztelt közönség szives jóakarátát kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1892. június hó 20-án

1—3

Chászár Andor, órás.

Ugyanitt egy csinosan butorozott szoba, külön bejárattal, azonnal kiadó.

FLEISCHER és TÁRSA

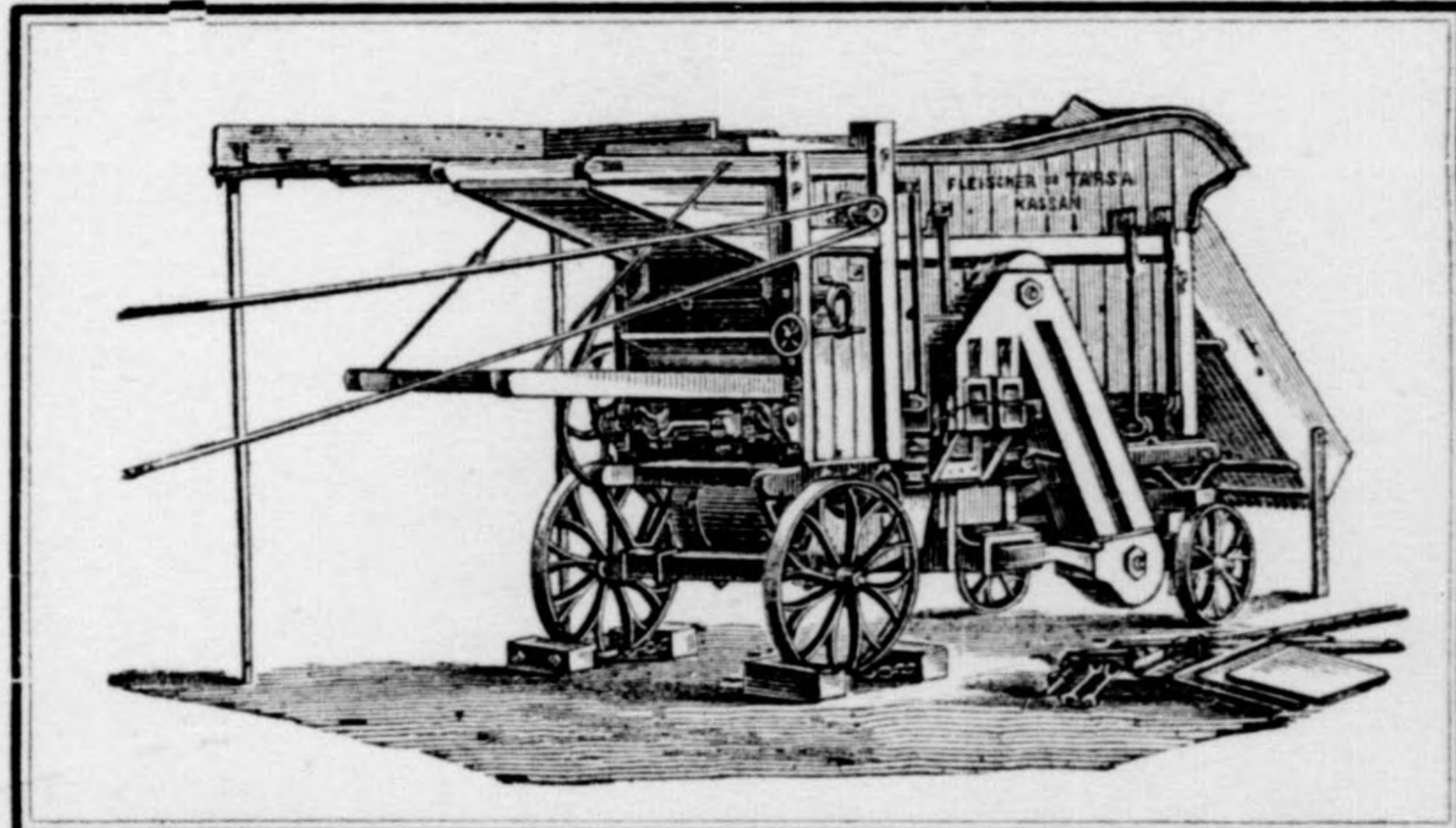
gépgyára és vasöntődjé Kassán, Vám-utca 12. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **közeledő nyári idényre**, nevezetesen:

Cseplőkészületeit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi-cseplőgépeit, járgány-hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy a nélkül.

Backer- és magtár-rostáit, továbbá mindennemű **szivattyúkat, gőzgepeket és gőzkazánokat**. — **Szeszgyárberendezéseket**, m. péld. **Henzezőzők, kavaró-készületek, maláta- és burgonya-zuzókat**, stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéknk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük. 4—6

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszoklevél	Zágráb, 1891. Díszoklevél.	Eszék, 1889. Díszoklevél	N.-Palánkán 1887 Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél
----------------------------	-------------------------------------	-------------------------------	-----------------------------	---------------------------------	------------------------------

CSIK JÓZSEF

16—38

es. és kir. kizárólag. szabadalm.

első szerémi portland-czement és vízhatlan mészgyár

BECCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. ker. Rudolf-rakpart 8. szám. Ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjárások, valamint a n. é. építő-közönség figyelmébe saját gyártmányu

Portland-czement és vízhatlan mesztét melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállíttatnak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetnek.

Páris, 1867. Bronz érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem	Trieszt, 1883. Arany érem.
-----------------------------	---------------------------------	------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

A főváros kedvelt házi vize

a rendkívül olcsó és szénsavdús

3—3

SZÁNTÓI SAVANYÚVIZ

Kapható Rimaszombatban: **Stech Kálmán** urnál.

„ Rozsnyón: **Feymann László** urnál.

Parthay Géza felolvasása a baromfi-tenyésztésről.

Érdekes férfiú lépett a felolvasó asztal mellé a Három Rózsában folyó hó 21-én délután 5 órakor. Parthay Géza ez, kit érdekessé tehetne külseje is, de sokkal érdekesebbé teszi őt a tárgya melylyel foglalkozik.

Egy férfiú, ki magának vindikálja azt a mesterséget, a melyet eddig a szoknyás had a magáénak vallott, s tán elképzelni sem tudta, hogy legyen egy férfiú, ki esirkeket, jérezeket, libákat, pulykát s más baromfiakat tenyészszén, neveljen: ki a zsomporral kezében kimenjen a baromfiudvarra s ott Zsuzsi néni módjára kiabálja: pi! pi! pi! pi! pi! pi! li! li! li! stb. a tyukászati trillákat. Mindez nemrégiben majd hogy képzelhetetlen volt, — s ma a baromfitenyésztés legnagyobb bajnokai nem Zsuzskáék és Maresáék, hanem Jánosék, vagyis a férfiak.

Ők vindikálják maguknak a baromfi-tenyésztésben a vezérszerepet, ezt el kell ösmernünk, hogy bizonyos mértékig joggal, mert behozták az állattenyésztés e nemébe is az okszerűséget, mire — hősánat, — de a fegyelmezett s logikus férfi-ű képes inkább.

Felkutatni a nemzetgazdaságban a jövedelmi forrásokat, körülírni azokat, a forrásokat termékenyítővé s fokozódottan jövedelmezővé tenni, s végül meghatározni azon módokat és eszközöket, a melyek a sikerhez vezetnek, ez a gazdasági tudomány feladata, s e feladatban rejlik jelentősége, mert habár teoriát, de nem fakó, szürke teoriát nyújt, mégis lelke praktikus, nagyszabásu, szembezőkő haladásnak, a mely teoriák nélkül a régi praxisban posványodna minden, s előre haladás csak kis vagy semmi mértékben sem volna észlelhető.

Gyakorlati élet s abból vont abstractiók, elméleti elvek s azokból a gyakorlati életre vont relatiók, ezek egymást kiegészítik s megadják egymásnak a létjogosultságot. Ahol az egyik a másikra tekintettel nincs, ott pozitív nagyszabásu eredményekről szó sem lehet. És a francia nemzet gazdasági haladásának épen az a titka, hogy e kettő őszhangzatos egytűvé foglalásába felette áll minden népnek, felette áll különösen a németnek, melynél a theoria uralja a gyakorlatot.

Parthay Géza ur az országos baromfi-tenyésztő egyesületnek kiküldöttje, az országos gazdasági egyesület baromfi-tenyésztési osztályának előadója, a „Szárnyasaink” szerkesztője folyó hó 21-iki felolvasásával is úgy mutatta be magát, mint ki nem pusztá szürke teoriákból, de ezeknek a gyakorlati élettel egybekapcsolt egységéből meríti tudományát, s ekként előadását nemzetgazdasági szempontból csak elismeréssel halmozhatjuk el.

Nem kívánunk mi magunk azon részletekbe becsátkozni, a melyek a baromfi-tenyésztésre magára vonatkoznak, ezek a szaklapok körébe és méltatásába tartoznak, de ki kell emelnünk annak nemzetgazdasági jelentőségét.

Minden termelésnél a végezőpont fogyasztás, s itt két szempont az, mely ismét vezérel, a fogyasztás a nemzetgazdaság körén belül és a külfogyasztás vagyis kivitel.

A mely termelés a belfogyasztáson túlhaladva annyit produkál, hogy a külfogyasztást is fedezni képes, a siker első stadiumát elérte, s minél nagyobb eredményeket ér el a külfogyasztásban, annál célravezetőbb a termelés.

És hogy a baromfi-tenyésztés célra vezető, azt mesterien mutatta be a felolvasó, hivatkozva oly statisztikai adatokra, melyek szerint sok millióval nagyobb a nemzet-jövedelem a baromfitenyésztésből, mint a legkiválóbb mivelési ágakból, mint pl. a rozs, zab, gyapju, sőt bor stb. termeléséből.

Ezekben a számokban nyilatkozott meg a nemzetgazdasági érdek.

A cél érdekében még az általános nemzetközi gazdasági viszonyokból következtetve, a husra való termelést tartja a legkifizetőbbnek, s ennek megfelelően a Plimouth-fajt ajánlja. Ez a faj felel meg a magyar nemzetgazdasági célnak legjobban.

Még egy hatalmas nemzetgazdasági érdek domborodott ki előadásából, s ez az, hogy a tenyésztők bátran termelhetnek, mert a forgalomba hozatalról gondoskodik az országos baromfi-tenyésztési egyesület, (elnöke gróf Csáky Kálmán), mely a pesti legmagasabb piaci árak mellett veszi a baromfiakat helyben.

Ezek az általános nemzetgazdasági momentumok, ezeket kiemeljük, a többi részlet a tenyésztőt érdekli; ki a részleteket ismerni kívánja, forduljon Parthay Géza urhoz, a „Szárnyasok” szerkesztőjéhez.

Magát a felolvasást szép s előkelő közönség hallgatta végig, s mi hisszük s reméljük, hogy nem marad hatás nélkül.

Nem volt tehát igaza — így végezzük mi is mint a felolvasó, — annak az urhölgynek, ki egy uri gazdát azért kosarazott ki, mert tyukászkodott A tyukászat hasznos munkának bizonyult.

* * *

A minden tekintetben érdekes felolvasás rövid tartalma a következő:

Alig ismer — ugymond — állatesaladót, mely gazdagabb volna, oly határozottan jellegzett fajtákban, mint a baromfifélék. A baromfiak a legnagyobb geográfiai elterjedéssel bíró állatok és így a legellentétebb viszonyokhoz voltak kénytelenek alkalmazkodni, mely formatiojukban a mivuation kívül kétségtelenül nagyban segített a természeti kiválás és ehhez hozzájárult az emberek 100 és 100-féle nemesítési törekvése.

A ma létező baromfi fajtáknak *kellem, fajta, élet, boncz és szerkezet* alapos ismerete és az ezekből származó további fejlemények képezik a tárgy tudományos oldalát, melyeknek ismerete gazdasági szempontból bir ugyan értékkel, de nem éppen okvetlenül szükséges.

Ezek után áttért előadó a baromfitenyésztés mezőgazdasági fontosságra, s mint olyan hasznos állattenyésztési ágat ajánlja, mely aránylag csekély befektetéssel kezdhető meg, fentartása kevés munka és költségbe kerül és a legrövidebb idő alatt a legnagyobb jövedelmet hozza. Dacára azonban mindennek, tudatlanságunkból kifolyólag a baromfitenyésztést eddig lenéztük és kicsinyeltük.

Pedig a statisztika tanúsága szerint, a baromfitenyésztés 1890. évben is kiviteli szempontból többet jövedelmezett az országnak

9 millió forinttal mint a rozs, 15 millió frttal mint a zab, 11 millió frttal mint a kukorica, 15 millió frttal mint a szilva, 13 millió frttal mint a dohány, 19 millió frttal mint a szőlő, 7 millió frttal mint a gyapju, 18 millió frttal mint a juh, 17 millió frttal mint a ló kivitel. Nem csak nálunk van ez így, hanem pl. az Észak-Amerikai államokban is, hol a baromfitenyésztés jövedelme többet tesz ki a buzatermelés jövedelménél, kétszer annyit ad, mint a tejgazdaság és gyapottermelés jövedelme és még ennél is többet, mint a vas- és acél ipar haszna.

Behatóan ismerteti ezután a nyugoti és keleti államok baromfitenyésztési viszonyait, a miből azon következtetésre jut, hogy hazánknak igen fontos szerep jut Európában a baromfitermények előállításában. Ajánlja a hustermelés fokozását, a miben ugyszólván konkurencia nélkül dolgozhatnánk a nyugati piacokon, hol mindez bevételre lesznek utalva, mivel a nagy fogyasztást a megfelelő államok termelése soha sem fedezheti.

Áttér ezek után a baromfiak direct- és indirect hasznára, a baromfitenyésztést gyümölesézzettel és méhészettel kapcsolatban üzni ajánlja, így egy és ugyanazon területről háromszoros haszon vonható, és a 3 termelési ág nem hogy egymásnak kárára, sőt a legnagyobb előnyére van. Egymást segíti

Szól azután, hogy hazánk mennyire alkalmas a baromfitenyésztésre s mindenek dacára mily primitív a baromfitenyésztés nálunk.

A mai káros és kezdetleges viszonyokon való javítást kétféle módon ajánlja: a jobb tenyészanyag használása és a szakzerű tenyésztés által.

A tenyészanyagról szólva, hazai közönséges baromfiállományunkat, mindenféle zagyva keresztezésnek és degenerálnak tartja, melyet okvetlenül kell nemes: gazdasági célból nemesített fajtákkal keresztezni, javítani. Megmagyarazza azután a gazdasági fajták kellekeit, s mint ezen céloknak legjobban megfelelőt, a tyukok közül legjobban ajánlja a *Plymouth* és *Zangshan*, a kacsák közül *Peking* kacsát, a ludak közül az *Emdenit* és a pulykák közül a bronz pulyka fajtákat, *mely baromfi fajták ugy tisztán tenyészteve, mint keresztezési célokból sokkal előnyösebben használhatók fel, mint a mi közönséges baromfianyagunk.*

Szól végre a tenyésztés egyes kiválóbb tudni-valóiról, mely ismeretek hiánya miatt szenvedtünk eddig oly sok kárt a tenyésztésben és lett a tenyésztés oly költséges. Végül a baromfiak egészségügyét érintve, felhossa, hogy az országos baromfitenyésztési egyesület a baromfitermények kivitelére is utóbb oly előnyös összeköttetést létesített a magyar kiviteli és csomagszállítási részvénytársasággal, hogy ez átvessz az egyesülettől bármily mennyiségű baromfit, a mit a lehető legmagasabb árakon fizet meg. Felhivja ennélfogva előadó a tenyésztőket, hogy a mennyiben eladni való fogyasztási baromfiak lennének, ennek értékesítése céljából, forduljanak a fentebb említett egyesülethez, mely mindég szívesen áll a tenyésztők rendelkezésére. A baromfitenyésztésnek nagyban való üzését ajánlva, előadását befejezte. §.

Szózat a magyar nemzethez!

Több, mint negyven éve mult már dicső szabadságharcunknak. A harc már a történeté, keserősége, haragja nem tölti már el azok szívét, a kiket a végzet akkor nehéz mérkőzésre készített. Az elfogulatlan ítélet előtt világos immár, hogy hosszú, majd három százados félreértések és lappangó tusák nagy, viharos válsága volt a harc. Bármily véget ért is, lezajlása után majdnem két évtizeddel meghozta a teljes békét, a teljes bizalmat s a teljes magyar nemzeti öntudatot, mely a szent korona felséges viselője iránt érzett rendíthetetlen hűséggel és hódolattal párosul.

Sok és nagy oka van tehát a magyarnak kegyelettel emlékezni vissza 1848—49-iki szabadságharcára. Minél jobban meg tudja becsülni a nemzeti fejlődésre annyira áldásos jelent, — annál mélyebb hálával kell visszagondolnia azokra a hősökre, a kik életüket, vérüket és minden földi javukat bátran koczkára tették, csak hogy kivíjják — nem is önmaguk, hanem az utánuk következő nemzedékek részére a „jobb kort, mely után buzgó imádság eped, százezrek ajakán.”

A kegyeletes visszaemlékezés fölkeltésére s a hálaérzet ápolására mi sem alkalmasabb, mint ha összegyűjtjük s a romlástól megóva nyilvános muzeumban örökös közszemlére tesszük ki mindazon ereklyetárgyakat, melyek a szabadságharcból fennmaradtak.

Az aradi „Kölcsey-Egyesület” fölvette hazafias céljai közé egy ilyen országos jellegű szabadságharcsi ereklye-muzeum létesítését s ezen célja elérésére egy külön bizottságot alakított. Az ereklye-muzeum helyéül a tervezők Aradot választották, mely várost a sors a szabadságharc annyí hőse vértanuhalálának színterévé tett. Biztat a remény, hogy itt idővel a szabadságharcsi ereklye-muzeum részére külön épület is fog emelkedni.

A szabadságharcsi ereklye-muzeum bizottsága saját tagjai s az ezek összeköttetéseivel megnyerhető hazafiak és honleányok kisebb körében, már is megkezdte az ereklyék gyűjtését, hogy azonban a muzeum méltóvá lehessen az ügühöz, melynek emléket emelni kíván, — a bizottság ezennel a haza minden fiát és leányát fölkéri, hogy a szabadságharcsi ereklyék megmentésének s nemzeti közkincsese tételének ügyét fölkarolni s a muzeum részére való ereklyegyűjtésben résztvenni szíveskedjék.

Gyűjtsünk egybe minden emléktárgyat: zászlókat, lobogó-maradványokat, fegyvereket, ruhá-neműt, a katonai felszerelés egyes tárgyait, arczképeket, csataképeket, kéziratokat, nyomtatványokat — szóval minden még teljesen szét nem omlott csekély darabját annak a harczi és politikai világnak, melyet 1848—49-ben ért meg nemzetünk.

Az ereklyék Aradra az alább irt bizottsághoz küldhetők be, mely azokat levélieg és hírlapilag is nyugtázza, hivatalos katalógusába fölveszi s az adományozó neve alatt örök időkre az ereklye-muzeumba helyezi el.

Kezdje meg a munkát a hazafias kegyelet! Örizzük meg dicső szabadságharcunk emlékét!

Kelt Aradon, a „Kölcsey--egyesület” muzeumbizottságának 1892. évi május hó 18-án tartott üléséből.

Kisteleky Lévay Henrik s. k.

védnök.

Varjassy Árpád, s. k., Dömötör László, s. k.,

Aradvármegye kir. tanfelügyelője, biz. elnök. főiskolai tanár, biz. jegyző.

Lendvay Sándor, s. k.,

biz. pénztárnok.

Helybeli hírek.

× **Esküvő.** Palócz János a helybeli zenekar kitűnő czimbalmosa f. hó 20-án vezette oltárhoz a róm. kath. templomban Juhász Juliánát. A jókedvű násznép az esküvő után kedélyes lakodalomra gyűlt össze, mely még másnap is tartott.

× **A helybeli róm. kath. templom** az átalakítások és építkezések után most már elég csinosan néz ki. Nehány nap óta a templomban serényen dolgoznak a belső díszítéseken. Az orgonát lényegesen megjavítják s az oltárt aranyozott díszítéssel látják el. Ez a munka csaknem egy hónapot vesz igénybe; legalább terv szerint augusztus 15-ikére kell elkészülni az újja alakításnak.

× **Pót junális.** Ilyen is lesz ez idén a változatoság kedvéért. Ugy halljuk ugyanis, hogy a helybeli róm. kath. iskola növendékei f. hó 26-án az évrzáró ünnepi Te Deum napján délután a tanító testület vezetése mellett kivonulnak a szabadkai erdőbe, s ott egy pójunális rendeznek, hogy a tanév méltó vigsággal fejeztessék be.

△ **Dijnokok majálisa.** Utóbbi időben a szövetkezeti szellem a társadalom minden rétegében nyilvánul, minek folytán anyagilag azok is megerősíthetnek, kiknek a sors a megélhetésre nem juttatott osztályrészül oly munkakört, mely helyzetükön könnyíthetne. A helybeli dijnokok is elhatározták, hogy segélyző egyesületet alaki-

tanak egymás gyámolítására s e czébből megfelelő alap-
töket teremtenek. A tökélet szerény jövedelmükből csak nagy
júd multán tudnák előállítani, de a mennyiben törekvésüket
közönségünk legmelegebb rokonszenve kíséri, megtalálták
a leghelyesebb módot arra, hogy tágasabb körből is
nyerjenek támogatást. Az új egyesület ugyanis f. hó
26-án a Széchenyi-kert köröndjén 30 kros belépti díj
mellett táncmulatságot rendez, melynek tiszta
jövedelme az egyet első alapítóját fogja képezni. E
mulatságot a lehető legmelegebben ajánljuk a meghívot-
tak figyelmébe, nem csak azért, mert e majális kiváló
sikerének ígérkezik, hanem azért is, mert a jkevessé
méltánylott, de azért nélkülözhetlen munkát végző díj-
nokai kar közönségünk támogatását teljes mértékben meg-
érdemli.

Torna-vívó gyakorlatok tanulóink között. A hely-
béli főgymnásiumban mióta a díszes tornaacsarnok fel-
épült, nagy gondot fordítanak az ifjuság testi nevelésére.
A folyó évben a gimnázium előjárósága nem tett kifogást
az ellen, hogy az érettebb koru tanulók a vivás mester-
ségében is oktatást nyerjenek, minék folytán vívó tanfolyamot szervezett, melynek vezetésére a helybéli 12. sz.
tüzérvény egyik derék őrmestere Ottorepitz Mátyas vá-
lalkozott; a tanfolyamra az év elején 14-en iratkoztak
be, kik előhaladásukról folyó hó 21-én délután szép szá-
mu közönség előtt adtak számot. A tanulás szép er-
edménytel végződött, mi első sorban a jeles vívómester
érdeme, ki rendkívüli szorgalommal gyakoroltatta be if-
jainkkal a kardforgatást. A mérkőzéseket a közönség za-
jatosan megtapsolta. Ohajtandó volna, hogy a vívógyakorlatok
gimnáziumunkban állandósíttassanak s felsőbb osz-
tályu ifjaink mentől nagyobb számmal tanulnának vivni,
mert a mély tudományok mellett a mai világban még
azt is jó tudni, hogy kritikus esetekben hogyan állja
meg helyét az ember. — Az első évi szép sikerért elis-
merés illeti a tanintézet előjáróságát.

× **Nyári multság.** A gömörmezei származásu
egyetemi ifjak jövő hó 3-án d. u. a Széchenyi-kertben
50 kros belépti díj mellett jótékonyczélú nyári táncmu-
latságot rendeznek, mely iránt máris nagy érdeklődés
mutatkozik. A tiszta jövedelem a Budapesten fennálló
„Gömörmezei kör“ alapítókéje gyarapítására fordítatik.

× **Vasuti hírek.** A magyar államvasutak központi
főtisztviselői közül néhányan megtekintették e napokban
a gömöri vasuti hálózatot. Folyó hó 17-én a személyvo-
nathoz csatolt kényelmes szalonkocsiban tettek meg ez
utat: *Ludwigh Gyula* min. tan. elnökigazgató, *Berényi*,
a forgalmi osztály igazgatója, *dr. Csabáry Lajos*, főfel-
ügyelő főorvos, kiket *Görgey* főfelügyelő, miskolci üz-
letvezető is kísért. Feleden hozzájuk csatlakozott *Robicsék*,
az építészeti osztály igazgatója. Az előkelő tisztviselőket
a rimaszombati osztálymérnökség vonalán *Ledwiczky Péter*
főmérnök, a losonezi forgalmi főnökség részéről *Csilla-
gy Mór* ellenőr kísérte. A rimaszombati állomáson a
déli vonattal utaztak keresztül s az esti 7 órai vonattal
jöttek vissza, mikor is a vasuti személyzet, élén *Schulhof*
Pál állomásfőnökkel fogadta őket. Rövid tartózkodás után
utjukat tovább folytatták. — A rimaszombati és
feledi pályaházak kibővítése már több ízben
került tárgyalás alá, s az elhunyt miniszter: Baross Gábor
a vármegye közigazgatási bizottságához intézett egyik
leiratában ígéretet is tett arra nézve, hogy a rimaszom-
bati, feledi és tornallyai pályaházaknak az 1893-ik év fo-
lyamán való kibővítéséről gondoskodni fog. Miután azon-
ban a közönségnek a perronra való torlódása napirenden
van, ez pedig a vonatok közlekedésekor veszélyes s
már nem egy balesetnek vált okozójává, ennek meggát-
lása czéljából a feledi és rimaszombati állomásokon a
perronon a pályaházak elé az áruakartártól a felvételi épü-
letig terjedő kerítést, illetve korlátot emelnek, mi a pá-
lyaház megnagyobbításáig is kétségkívül jó szolgálatot
fog tenni.

— **Vig élet** foly nálunk, ha nem telik nappal, hát
— éjjel. Mert bizony reggeltől délig, déltől estig fáradni,
izzadni hivatalban, üzletben, műhelyben nehéz dolog. Élni
pedig kell, tehát dolgozni is. Ezért esik oly jól az éj
csöndjében zeneszó és poháreség közt fárasztó munka
után a multság, még pedig nem is úgy, mint az ugy-
nevezett „szolid“ emberek szoktak mulatni körülbelül éj-
félig, hanem világos virradtig. Ki tehet róla, hogy nyár
kezdeten az éjék oly rövidék, hogy Phoebus már négy
óra három perczkor jelenik meg az égen tüzes szekérével
s a szegény napszámosoknak, kik ez időtájt gyülekeznek
a lombos ákáczfák alatt a mezei munkára, nemcsak a haj-
nali harangzó imára hívó hangját, de Palócz izgató ze-
néjét is módjukban volt hétón virradóra élvezni. A jó
kedv, a „Vadászkürt“-ből kiesapott a nyitott ablakon az
utezára. S ha elhallgatott az emeleten a zene, visszazólt
az utezán a másik banda egészen a húrszakadásig. Ilyen
műélvezetben részeshelhetnek a szomszédok — ingyen. Az
igaz, hogy némelyek ezt esendháborításnak szeretik elne-
vezni s rendőrségért kiáltoznak. Ugyde a mi rendőrségünk
nem kívánja utját szegni a jó kedv illetén megnyilatko-
zásának; Mihaszna Andrásaink pedig meg vannak elé-
gedve, ha friss jó egészségnek örülhetnek, mi fő és hogy
a mulató urak háborítlanul élvezhessenek. Aztán meg,
ki a muzsikát éjjel nem szereti, hát költözzék ki a Fe-
renezi- vagy Kobáry utezába, ott már igazán falusi esend-
élet van. Quousque tandem abutere patientia nostra?!

Régi okiratok. Erdekes iratok birtokába jutott a
gimnázium muzeuma, a helybéli szürszabó czéhtársulat
régii okmányait — miután az új ipartörvény folytán a
társulati ügyek vezetésére az iparhatóság van hivatra —
megőrzés végett átszolgáltatta a gimnázium igazgatóság-
ának. Az iratok majdnem kizárólag magyar nyelven
gyönyörű mediaeval cursiv betűkkel vannak írva, s leg-
nagyobb részben a czéhtársulat üléseinek jegyzőkönyvei
1597-től kezdve. Nyelvi szempontból rendkívül érdekesek,
amennyiben e korban még igen kevés számú magyar
nyelvenlékünk van. A legrégebbi protocollumban egy szép
vallásos költemény is van a 17. század elejéről. Az ir-
atokkal együtt a czéhtársulat ezüstszegélyű 48-as zászlója
is a gimn. muzeumába került.

Tavaszi multság A helybéli asztalos ifjuság f. hó
16-án tavaszi mulatságot rendezett a városkert rondujában,
melynek tiszta jövedelmét a Tompaszoborra ajánlotta
fel. A szép számú közönség kedvező időjárás mellett fesze-
tellenül mulatott a késő esteli órákig, színes lampionokkal
világítván meg a táncz helyiséget. A jótékony czéla fe-

lülítésekéből 7 frt 80 kr. jött be, mely összeget a figyel-
mes rendezőség 10 frtra egészítvén ki, a szoboregyesület
pénztárába átszolgáltatta. Felülfizettek: Benkó János 40,
Hagetter Lajos 40. ifj. Rábely Miklós 20, Mathédesz Jó-
zsef 40, Sándor Ferenczné 20, Lukács 20, N. N. 10,
Vavró Jánosné 10, Spankó János 20, Esztrényiné 40,
Loska Jánosné 20, Dideczky János 30, Kandra János 10,
Almásy László 10, N. N. 10, Szeplaki Pál borbély 10,
Perez István 10, Nagys. Márton János 70, N. N. 20,
N. N. 10, N. N. 40, Kohn Jakab 20, Hollósy József 1.10,
Haas Salamon 10, Eckstein Fiesko 40, Gömöri Miksa 40,
Kohn Albert 40, Seres László 10, Kolmann Józsefné
10 krt.

× **Öngyilkosság Rimaszombatan.** Kinos módon
vetett véget életének folyó hó 18-án Vidó Ilona 28 éves
eszléd, ki a megyei főorvos házában mintegy 8 év óta
olyan hűséggel szolgált, hogy az egész család bizalmát
megnyerte. A leány viszonyai azonban ugy alakultak,
hogy jövő hó 1-én el kellett volna hagynia helyét, s ez
annyira elkészerítette, hogy szombaton délelőtt gazdája
írásztalából a strychnint kivette s a padlásra ment, hol
az üvegeze tartalmát részben kiitta. Csakhamar rosszul
lett, s a ház urnőjéhez fordult azzal a kéréssel, hogy 6
éves fiának viseljek gondját, s mindjárt bevallotta tettét
is. Nyomban reá önkívületi állapotba jutott, s a bevett
mérög hatása oly intenzív volt, hogy a csakhamar meg-
érkezett orvosok segélye sem tudta megmenteni az elke-
seredett leányt az életnek. Iszonyu kínok között délre
kiszenvedett, s hulláját beszállították a megyei köz-
kórház halottas házába, honnan másnap — vasárnap — délután
temették el az elhunyt barátnőinek és ismerőseinek nagy
résztvéte mellett.

Vármegyei ujdonságok.

× **Vasuti szerencsétlenség.** Egymást érik az ideg-
rázó esetek városunkban, s még alighogy felcsoduk a kö-
zönség egyik eset által okozott hatásból, máris újabb hír
kelt szenzációt. Csak néhány nap előtt hantolták el a nagy-
szuhai Persely András tetemét, ki szintén vasuti baleset
áldozata lett, s most ismét egy megrázó esetről kell referál-
nunk. Folyó hó 17-én reggel, ugyanis a Tiszolezről
Rimaszombat felé haladó 6951. számú vegyesvonat Cse-
renesény és Orlaj-Török között (a 10—11. sz. örház kö-
zött) egy fordulóhoz ért, hol legfeljebb 15—20 lépésre
láthat a vonatvezető s hirtelen bekanyarodott, a 15 éves
Kovács János klenézi származásu fiu a vonatot nem
látva, át akart menni a síneken; a gép leütötte s testétől
a törzsön ketté választotta az alsó végtagokat. A szeren-
csétlenül járt fiu összeronesolt testét három darabban tette
a vonatra Gasparik vonatvezető, s beszállították a hely-
béli közkórházba, hol mintegy négy óra hosszát kínlódott
még. Lehetetlen volt megmenteni, s délre már kiszenved-
ett. Szombaton délután törvényszéki felboncoltatott s
temetésé f. hó 20-án délután nagy résztvéte mellett ment
végebe a közkórház halottas házából. — A baleset alkal-
mából f. hó 21-én egy, a vasuti forgalmi főnökség által
kiküldött bizottság: *Temesváry* baleset-vizsgáló és *Szabó*
Jakab mérnök helyszíni szemlét és tanukihallgatást tar-
tottak.

Gyermek-seminarium Rozsnyón. A helybéli róm.
kath. templomban mult vasárnap tétett közzé, miszerint
a rozsnyói gyermek-seminarium már ez év szeptember
elsőjén megnyitották. Informatió utján arról nyertünk ér-
tesítést, hogy 16—20 növendék fog egyelőre teljesen in-
gyenesen felvételt, de a gimnáziumi tandíjat könyveket,
ruházatot a szülők fedezik. Az ingyenes növendékeken
kívül felvesznek még fizetéses növendékeket is korlátolt
számban, kik 140 frt évi fizetés mellett lakást, élelmet
nyernek. Ezeknek, ha ingyenes hely füresedésbe jön, elő-
nyük van, valamint a nem rozsnyói illetőségűek is előny-
ben részesülnek azok felett. — Az intézetbe felvételtnek
1—2—3—4—5 gimnázium osztályt végzett, jóváseletű ta-
nulók. Pályázók július 15-éig nyújthatják be kérvényeiket
a püspöki hivatalhoz.

A nagyroczei középfoku kereskedelmi iskola tanév
záró vizsgáján, mint a közoktatásügyi kormány hivatalos
kiküldötte dr. *Szentpály* István miskolci kereskedelmi
kamaraí titkár vett részt.

× **Csibzen,** f. hó 20-án vasárnap sikerült multság
volt; tombolával és felolvasással volt egybekötve, miket
minden ízben sikerült tánc követett, a mely átnyult a
a másnap reggelére, napsugár mosolya s pasirta csatto-
gás kívánva jöreggelt a pároknak, nem alvás után, és
mégis álmok után, melyek oly esábosan szeretnek átzi-
kázni tánczó párok lelkei. S ha a jó reggelt! álomból
ébredve édes, ez egyszer inkább keserű volt, mert a mu-
ltság netovábbját jelenté. Volt a mulatók között sok fűrd-
ő vendég is, mi csak a mellett szólhat, hogy a kúra
használ, s a beteg visszanyeri az áldásos víztől egészségét
s egészségével kedélyét. Mesés is ennek a fűrdőnek a
hatása. Es — hála az emberiség javáért — a fűrdő
jótékony hatása kezd mindig szélesebb körben elismerő
barátokat szerezni. Hol itt, hol ott olvasunk elismerő
sorokat a lapokban. Legutóbb az „Eger és Vidéke“ kö-
zöl négy hasábos elismeréstől valósággal áradozó cikket
s mi a magunk frészéről csak örömmel constatálhatunk
minden olyan tény, a mely a fűrdő jelentősége elisme-
résének haladását jelenti.

× **Folytatása következik** a „kópé kalandjairól“
szóló tárczaezikkeknek. Ezt írja a „Nagy-Röcze és Vidéke“
cízmű ujságoeska e heti számában, azonban a folytatást
hiába fogják várni a lap olvasói, mert a hetedik nagy-
hatalmasság nevezett képviselője uralkodásának hatodik
hétfolyamában beadta a kulesot. A lap kiadója ugyanis a
junius 12-iki számban tudtára adja előfizetőinek, hogy ő
szívesen adna lapot jövőre is, de nincs a ki megírja,
mert az eddigi szerkesztő nem tevékenységét kifejtteni.
Erre vall legalább a lap végén a szerkesztő aláírásával
amerikai leleményességgel közzétett következő ajánlat:
A ki engem arról meggyőz, kapacitál, hogy az egész vi-
lágban bármely országban 15 évtől számított koru *csunya*
leány vagy asszony — ha mindjárt 100 éven felül is —
létezik, annak kövelezem magamat — adok: 10 darab
magas törzsű, gyönyörű rózsát! Bérmentetlen levelek
el nem fogadtatnak! Határidő 3 hó! — Ekképpen a „Nagy-
röcze és Vidéke“ a legilletékesebb helyről halottnak nyil-
vánítottatott.

× **A rokon boszuja.** A rokoni ragaszkodásnak és
szeretnek ugyanesak furesa módon adott kifejezést Ze-
herjén folyó hó 18-án Varga József Egyik közeli roko-
nával özvegy Varga Miklósné szül. Koós Zsuzsannával
ugyanis valami felett szóváltásba elegyedett s argumen-
tumainak nagyobb nyomatékosságot akarván köl-sönözni,
a szegény fiatal özvegynek neki ment kaszával, teljes
erővel felé suttott s a védtelen asszony arcát végighasi-
totta az éles kaszával. Behozták Rimaszombatan, hol or-
vosi segélyben részesült, a jómadarat, a kelyes rokont pe-
dig a csendőrség vette hathatós pártfogásába, s most
majd az igazságügy palotájában fognak találkozni az el-
lenségkeskedő s örökké czivakodó felek.

Vegyes hírek.

Kovarcz Emil emlékezete. A losonezi dalegyesület
egykori országos híri karmesterének Kovarcz Emilnek,
f. hó 25-én díszes síremléket emel; a kegyeletes ünne-
pély tárgysorozata a következő: 1. Törött ágról. Kovarcz
Emiltől, éneklé a losonezi dalegyület. 2. Emlébeszéd Peres
Sándortól. 3. Gyászdal Thaisz Lajostól, szövegét írta Peres
Sándor, éneklé a losonezi dalegyület. Ez ünnepegyre a rima-
szombati dalárdát is meghívta a losonezi testvér egyesület,
de a szíves előzékenységnék ezuttal aligha fog eleget te-
hetni a mi dalegyesületünk, mert a mint más helyen fel-
említettük, dalárdánk hosszabb szünetelés után, ép e na-
pokban jutott abba a stadiumba, hogy a közel jövőben
újabb életjelt adhasson magáról, mint testület azonban
még nem jutott annyira, hogy magát praesentálhassa. A
mennyiben pedig a megoldogult jeles karmesternek a mi
dalegyesületünk is kiváló tisztelője volt, új dalárdánk is
meleg köszönettel fogadja a szívélyes hangu meghívást s
a tagok figyelmébe a legmelegebben ajánlja.

Gróf Széchenyi Ödön pasa 30 éves tüzlőtői mű-
ködésének jubileumát a magyarországi tüzlőtői-egyesületek
Konstantinápolyban fogják megünnepelni. A budapesti
tüzlőtői-testület parancsnoksága által ez ügyben megindí-
tott mozgalom meleg rokonszenvre talált nemcsak a sző-
rozsabban érdekelt tüzlőtői-testületek, hanem azokon kívül
álló mindazon társadalmi körökben, melyek gróf Széché-
nyi pasának a magyarországi tüzlőtői intézmény körül
szerzett felejtethetlen érdemeit kellőleg méltányolni tud-
ják. És gróf Széchenyi pasa méltán rászolgált arra, hogy
szélesebb körökben is elismeréssel adózzanak iránta! A
Konstantinápolyba való kirándulás rendezésével a kezde-
ményező tüzlőtői-parancsnokság a m. kir. államvasutak
bpesti menetjegyjáróját bízza meg és annak az e tőren
elismert szakavatottságának segélyével állapította meg a
programot, mely a kirándulás legkissebb részletére ki-
terjed. Különös sulyt fektetett a rendezőség arra, hogy
kevésbé tehetősöknek is módjába álljon a kirándulásba
rész venni és ez okból a résztvételi díjak — ide érve
teljes ellátást a konstantinápolyi 5 napi tartózkodás ide-
jére (I. oszt. 175, II. oszt. 140, III. oszt. 115 frt) a
lehető legkedvezőbbben szabályoztattak. — Mint hírlík,
a nemzeti casinó köréből is többen résztvesznek a kirándu-
lásban, mire való tekintettel a menetjegyjárod gondosko-
dott arról is, hogy a vonattal hálókoeci is közlekedjék.
A hálólhelyért 18 frtnyi külön díj fizetendő. Programmok
ingyen és bérmentve a városi menetjegy irodában (Hun-
gária szálló) kaphatók.

Honvédségi czipőszállítás. A m. kir. honvédség
részére szükséges könnyű czipőkészítési a hazai iparosok ré-
szére ez évben tentartott 50000 pár szállítására vonatkozó
szerződési feltételek a miskolci kereskedelmi és iparka-
mara irodájában megtekinthető. Vidékiek részére írás-
belileg is szívesen nyújtatik felvilágosítás. A szállítási
legkissebb mennyiség 300 pár. A szállításba csakis ipar-
testületi tagok pályázhatnak, kik a czipőket saját műhe-
lyükben készítik. Egységár páronként 4 frt 23 kr. Az át-
adás Budapesten a honvéd fóruha raktárban történik.

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat.

A vezetésem alatt álló rimaszombati kir. törvény-
szék területéhez tartozó tornallyai kir. járásbírósnágnál
kinevezés folytán füresedésbe jött albirói állásra a m. kir.
igazságügyminiszter ur ő nagyméltóságának 1892. évi
junius hó 11-én kelt 2675/I. M. E. számú rendelete
folytán ezenem pályázatot nyitok.

Felhivatnak mindazok, kik ezen évi 1000 frt fizetés
és 200 frt lakbérrel javadalmazott állást elnyerni óhajtják,
hogy életkorukat, az 1883. évi I. törvény-cikkben körül-
írt képességüket, nyelvismereteiket és eddigi alkalmazta-
sukat igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezűleg irt
folyamodványukat ezen hirdeteménynek a hivatalos lapban
harmadszori megjelenésétől számított két hét alatt a
közszolgálatban állók hivatalfőnökeik utján hozzám annál
inkább nyujtsák be, mert a nem szabályszerű uton vagy
elkésve érkező kérvények figyelembe véteteni nem fognak.
Rimaszombat, 1892. junius hó 18-án.

Kubinyi Aladár, kir. törvényszéki elnök.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat.

667. sz. — A vezetésem alatti rimaszombati kir.
törvényszéknél előléptetés következtében füresedésbe jött,
800 frt fizetés és 150 frt lakbérrel javadalmazott jegyzői
állásra az igazságügyi miniszter ur ő nagyméltóságának
folyó évi junius hó 13-án 2701. sz. a. rendelete folytán
ezenem pályázatot hirdetek.

Felhivom ennélfogva mindazokat, a kik ezen állást
elnyerni óhajtják, hogy életkorukat az 1883. I. törvény-
cikkben előirt képességüket, nyelvismereteiket és eddigi
alkalmaztatásukat igazoló okiratokkal felszerelt és saját-
kezűleg irt kérvényüket az ezen hirdeteménynek a hivata-
los lapban harmadszori megjelenésétől számított (2) két
hét alatt, a közszolgálatban állók hivatalfőnökeik utján
hozzám annál inkább nyujtsák be, mert ezen határidő
után és az ügyviteli szabályok 5-ik §-a ellenére beadott
kérvények figyelembe véteteni nem fognak.
Rimaszombat, 1892. junius hó 18-án.

Kubinyi Aladár, kir. törvényszéki elnök.